

YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2014/21234
Karar No. 2014/22918
Tarihi: 06.11.2014

İlgili Kanun / Madde
5510 S. SGK. /38

- ***SİGORTALILIK SÜRESİNİN BAŞLANGICI***
- ***ALMAN RANT SİGORTASINA GİRİŞ TARİHİNİN TÜRK SİGORTA BAŞLANGICINDAN ÖNCE OLMASI DURUMUNDA SİGORTA BAŞLANGIÇ TARİHİNİN ALMAN RANT SİGORTASI BAŞLANGIÇ TARİHİ OLACAĞI***

ÖZETİ Uzun vadeli sigorta kolları bakımından sigortalılık süresini düzenleyen 5510 sayılı Yasanın 38'inci madde hükmü; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcını; sigortalının, 5417, 6900, 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıklara veya bu Kanuna tâbi olarak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girdiği tarih olarak kabul edileceğini; kanunun uygulanmasında 18 yaşından önce malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi olanların sigortalılık süresinin, 18 yaşının ikmal edildiği tarihte başlamış olacağını, bu tarihten önceki süreler için ödenen malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin, prim ödeme gün sayısı hesabına dahil edileceğini öngörürken, Uluslararası sosyal güvenlik sözleşme hükümlerinin saklı bulunduğu ifade edilmiştir.

Öte yandan, Anayasamızın 90/son maddesi uyarınca, yöntemince yürürlüğe konulmuş Uluslararası sözleşmeler kanun hükmünde olduğu gibi, normlar hiyerarşisi yönünden uluslararası sözleşme kurallarına uygulamada yasal güç tanınmakta ve bu kuralların uygulanma önceliği de haiz bulunmaktadır.

Uluslararası sözleşme hükmü ile, sözleşme hükmünün düzenlendiği bölüm birlikte değerlendirildiğinde; bir kimsenin Türk sigortasına girmeden önce, sözleşme hükmü kapsamında, malûllük, yaşlılık ve ölüm Sigortalarından Alman rant sigortasına girmiş bulunması halinde, rant sigortasına giriş tarihinin, Türk sigortasına giriş tarihi olarak kabul edilmesi gerekecektir.

Davacı, Alman rant sigortasına giriş olan 15.08.1982 tarihinin Türkiye'de sigorta başlangıcı olarak belirlenmesini, bu belirleme uyarınca, tahsis şartlarının oluşumunda 506 sayılı Yasanın geçici 81.maddesi uyarınca 20 yıl sigortalılık süresi, 40 yaş ve 5.000 prim gün sayısı şartlarına tabi olduğunun tespitini istemiştir.

Mahkeme, ilâmında belirtildiği şekilde davanın kısmen kabulüne karar vermiştir.

Hükmün, davacı ile davalı Kurum avukatları tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Şerafettin Özyürür tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

İnceleme konusu olayda, 15.08.1982-06.11.1987 arası 1.881 günlük Almanya'da geçen ev kadınlığı süresini Bağ-Kur'a borçlanan, 12.09.2005-30.04.2010 /arası 1.669 gün 1479 sayılı Yasa kapsamında sigortalılığı, 04.05.2010-30.04.2012 arası 720 gün SSK sigortalılığı olmak üzere toplam 4.270 prim gün sayısı bulunan 15.08.1964 doğumlu davacının, emeklilik için yeterli bulunması halinde emekliliğine karar verilmesi istemini içerir 18.04.2012 günlü talebinin reddi üzerine eldeki davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Mahkeme, sigorta başlangıcına ilişkin davacı isteminin kabulüne karar verirken; yaşlılık aylığının bağlanabilmesi için 506 sayılı Yasanın geçici 81.maddesi uyarınca 20 yıllık sigortalılık süresi, 40 yaşın ikmal ve en az 5.000 prim gün bulunması, ayrıca 2829 sayılı Yasa uyarınca toplamda 1.261 SSK sigortalılık süresini tamamlaması gerektiğinin tespitine hükmederek davayı kısmen kabul etmiştir.

1-Uzun vadeli sigorta kolları bakımından sigortalılık süresini düzenleyen 5510 sayılı Yasanın 38'inci madde hükmü; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcını; sigortalının, 5417, 6900, 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20'nci maddesi kapsamındaki sandıklara veya bu Kanuna tâbi olarak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girdiği tarih olarak kabul edileceğini; kanunun uygulanmasında 18 yaşından önce malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi olanların sigortalılık süresinin, 18 yaşının ikmal edildiği tarihte başlamış olacağını, bu tarihten önceki süreler için ödenen malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin, prim ödeme gün sayısı hesabına dahil edileceğini öngörürken, Uluslararası sosyal güvenlik sözleşme hükümlerinin saklı bulunduğu ifade edilmiştir.

Öte yandan, Anayasamızın 90/son maddesi uyarınca, yöntemince yürürlüğe konulmuş Uluslararası sözleşmeler kanun hükmünde olduğu gibi, normlar hiyerarşisi yönünden uluslararası sözleşme kurallarına uygulamada yasal güç tanınmakta ve bu kuralların uygulanma önceliği de haiz bulunmaktadır.

10.04.1965 tarihli resmi gazetede yayımlanarak 01.11.1965 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin uzun vadeli sigorta kollarından olan "Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları(aylıkları)" başlıklı beşinci bölümde düzenlenen konuya ilişkin Ek Sözleşmenin 29'uncu maddesi "Türk Sosyal Sigorta Mercii için aşağıdaki hususlar geçerlidir:

(4) Bir kimsenin Türk sigortasına girişinden önce bir Alman rant sigortasına girmiş bulunması halinde, Alman Rant Sigortasına girişi, Türk Sigortasına giriş olarak kabul edilir. ..." hükmünü öngörmüştür.

/

Anılan Uluslararası sözleşme hükmü ile, sözleşme hükmünün düzenlendiği bölüm birlikte değerlendirildiğinde; bir kimsenin Türk sigortasına girmeden önce, sözleşme hükmü kapsamında, malûllük, yaşlılık ve ölüm Sigortalarından Alman rant sigortasına girmiş bulunması halinde, rant sigortasına giriş tarihinin, Türk sigortasına giriş tarihi olarak kabul edilmesi gerekecektir.

Somut olayda, davaya konu yapılan ve rant sigortasına da giriş olarak öngörülen 15.08.1982 tarihini içeren 15.08.1982-06.11.1987 tarihleri arası borçlanma döneminin "Ev kadınlığı süresi" olması karşısında; anılan ev kadınlığı süresinin, yukarıda bahsedilen Uluslararası sözleşme hükmü kapsamında, uzun vadeli sigorta kollarından olan malûllük, yaşlılık ve ölüm Sigortalarından Alman rant sigortasına giriş niteliğinde bir sigortalılık süresi olup olmadığının usulünce araştırılması gerekir.

Şu halde yapılması gereken iş; yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, ev kadınlığı süresinin, uzun vadeli sigorta kollarından olan malûllük, yaşlılık ve ölüm Sigortalarından Alman rant sigortasına giriş niteliğinde bir sigortalılık süresi olup olmadığı usulünce araştırılmalı ve sonucuna göre sigorta başlangıcına ilişkin istem hakkında bir karar verilmelidir.

2- Öte yandan, sigortalıların yaşlılık aylığına hak kazanıp kazanmayacakları, aylığa hak kazanmada hangi mevzuat hükümlerine ve şartlarına tabi olacakları hususu, yaşlılık aylığı başvuru tarihindeki koşullara göre saptanabilecektir. Diğer bir ifadeyle, tahsis talep tarihi itibarıyla, sahip olunan yaş, prim gün sayısı, kabul edilen geçerli sigortalılık statüsü ve süreleri gibi donelerin birlikte değerlendirilmesiyle sonuca ulaşılabilecektir. Bu anlamda, başkaca bir sigortalılık süresi bulunmaksızın, sadece sigorta başlangıç tarihine göre ve geleceğe yönelik olarak sigortalının, belli bir mevzuat hükmüne göre tahsise hak kazacağını belirlemek mümkün olmayacağından; tahsis talep tarihi itibarıyla tahsis koşullarının varlığı usulünce araştırılmalı ve varılacak sonuç çerçevesinde bir karar verilmelidir.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın, eksik inceleme ve araştırmayla yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O hâlde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz edilen hükmün **BOZULMASINA**, temyiz harcının istem halinde davacıya iadesine, 06.11.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.